зруйнували пам’ять про тих, хто жив до них; але з надією, що після нас не залишиться пустеля ні на карті, ні в душах тих, хто прийдуть після нас.

Хотілося, щоб прийдешнє покоління врахувало помилки минулого і не було руйнівником культурних та історичних пам’яток, традицій та звичаїв населення України.

Список використаної літератури

1. Давидюк В.Д. Сторінки історії Червоноармійщини., - Житомир 2004.
2. Лутай М. Німці в Україні історія і сьогодення Житомир, 2010 .
3. Мешок М. « Не забуду! Не прощу» Израиль. Телль-Авив , 2005.
4. Мурзаков С. Наш край „Чортоліси – Пулини – Червоноармійськ”. Червоноармійськ, 2004. – с. 37-38.
5. Стронський Г. Злет і падіння. Польский національний район в Україні у 20-30 роки.- Тернопіль, 1992. – с. 4-11.

СУЧАСНЕ ПАМ’ЯТКОЗНАВСТВО ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ НА РІВНЕНЩИНІ В 40-Х – 50-Х рр. ХХ ст.

Войчун Наталія, 11 клас, Здолбунівська загальноосвітна школа І–ІІІ ступенів № 3, Рівненська область

Науковий керівник: **Грипич Наталя Олександрівна**, вчитель історії і народознавства Здолбунівської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 3 Рівненської області

Сучасна сфера пам’яткознавчої діяльності розширюється за рахунок всебічного пошуку, вивчення та збереження пам’яток, пов’язаних із державотворчим процесом в Україні ХХ століття.

Об’єктом дослідження є систематизація пам’ятних знаків, встановлених воякам УПА у Рівненській області. Предмет дослідження – пам’ятники та пам’ятні знаки у Рівному та Рівненській області, присвячені подіям, що відбувались на Рівненщині у середині ХХ століття.

Мета дослідження: зафіксувати час і місце встановлення пам’ятних знаків діячам та подіям середини ХХ ст. на Рівненщині.

Хронологічні межі дослідження: у роботі сучасне пам’яткознавство охоплює період від здобуття Україною незалежності (24.08.1991) і до сьогодення. Пам’ятні знаки і пам’ятники характеризують події 40-х – 50-х рр. ХХ ст.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

Урочище Гутвин – місце постою армії УПА та центр повстанського руху на Костопільщині в роки Другої світової війни. У 1942 році тут діяв перший штаб УПА. До 60-ї річниці створення Української Повстанської Армії, у неділю, 13 жовтня, в урочищі Гутвин, що біля села Малий Стидин Костопільського району, відбулося урочисте відкриття та освячення кургану-пам'ятника УПА на місці знаходження Головного штабу Української Повстанської Армії.

Ще 1943 року було сформовано Здовбицьку теренову сотню УПА. Сотня була забезпечена усім необхідним, добре озброєна. 22 березня 1944 року в «Микитових Ровах», біля Здовбиці, що неподалік шосейної дороги на Острог, відбувся нерівний бій загонів УПА проти переважаючих банд головорізів НКВД. 23 березня 2003 року тут відбулася панахида та жалобний мітинг.

В історії України гідне місце займає Гурбенська битва між УПА, підрозділами НКВС та Червоної армії. Саме тут далекого і пам'ятного 1944-ого року кращі сини і дочки України полягли за її честь і незалежність. З 1990 року в урочищі Гурби щороку вшановують пам'ять полеглих воїнів. Наприкінці 2005-го тут розпочато спорудження Пантеону Слави Героїв Гурб, у якому буде перепоховано знайдені рештки вояків УПА. Відкриття першої черги збірного Пантеону Слави Героїв відбулося 17 травня 2007 року. Того дня було перепоховано 80 вояків УПА.

Серед усіх діячів українського національно-визвольного руху на Рівненщині слід виділити генерал-хорунжого УПА, отамана «Поліської Січі» Тараса Бульбу-Боровця та генерал-хорунжого, головнокомандувача УПА Дмитра Клячківського (Клима Савура). 15 травня 2005 року в Березному було відкрито перший у світі пам'ятник генералу Української Повстанської Армії, отаману Поліської Січі Тарасові Бульбі-Боровцю.

А ще більше у нашому краї тих, чиї імена забрала війна, але їх подвиг не забуто. На території Рівненської області майже у кожному населеному пункті є могила або пам'ятник воїнам Української Повстанської Армії.

Серед таких героїв – Василь Івахів, Семен Юстецький, Юліан Ковальський, Леонід Ступницький, Іван Литвинчук, Григорій Коробка-Перегійняк.

На Рівненщині приділяється значна увага щодо вшанування пам'яті вояків УПА. Зважаючи на те, що Українська Повстанська Армія діяла активно і довго, майже у кожному населеному пункті області є або могила упівців, або ж пам'ятник, або пам'ятний знак на їхню честь. Нинішнє та прийдешні покоління повинні шанувати живих та пам'ять полеглих, адже вони віддали свої життя за незалежну Українську державу, за її кращу долю.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua